

The PREPARE Guidelines Checklist

Planning Research and Experimental Procedures on Animals: Recommendations for Excellence

Adrian J. Smith^a, R. Eddie Clutton^b, Elliot Lilley^c, Kristine E. Aa. Hansen^d & Trond Brattelid^e

^aNorecoba, c/o Norwegian Veterinary Institute, P.O. Box 750 Sentrum, 0106 Oslo, Norway; ^bRoyal (Dick) School of Veterinary Studies, Easter Bush, Midlothian, EH25 9RG, U.K.; ^cResearch Animals Department, Science Group, RSPCA, Wilberforce Way, Southwater, Horsham, West Sussex, RH13 9RS, U.K.;

^dSection of Experimental Biomedicine, Department of Production Animal Clinical Sciences, Faculty of Veterinary Medicine, Norwegian University of Life Sciences, P.O. Box 8146 Dep., 0033 Oslo, Norway; ^eDivision for Research Management and External Funding, Western Norway University of Applied Sciences, 5020 Bergen, Norway.

PREPARE¹ obsahuje pravidlá plánovania projektu a je doplnkom pravidiel vykazovania, ako je napríklad ARRIVE².

PREPARE zahŕňa tri oblasti, ktoré určujú kvalitu prípravy štúdií na zvieratách:

1. Definícia štúdie
2. Dialóg medzi vedcami a schváleným užívateľským zariadením
3. Kontrola kvality jednotlivých častí štúdie

Jednotlivé témy nie sú vždy riešené v uvedenom poradí a môžu sa prekrývať. Zoznam PREPARE sa môže upraviť pre konkrétne prípady, ako sú štúdie na voľne žijúcich zvieratách. PREPARE zahŕňa usmernenia pre manažment užívateľských zariadení, pretože experimentálne postupy závisia od ich kvality. Úplný zoznam pravidiel je k dispozícii na webovej stránke spoločnosti Norecoba vrátane odkazov na globálne zdroje na <https://norecoba.no/PREPARE>.

PREPARE je dynamický súbor usmernení, ktoré sa vyvíjajú v závislosti od uverejnenia osobitných pravidiel pre rôzne druhy zvierat a situácií a odvíjajú sa od pokroku vo vede o laboratórnych zvieratách.

Téma	Odporúčania
(A) Definícia štúdie	
1. Prehľad literatúry	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Formulujte jasnú hypotézu s primárnymi a sekundárnymi výstupmi. ☐ Zvážte využitie systematickej rešerše. ☐ Oslovte konzultantov – špecialistov pre vyhľadávanie v databázach a informatiku – a zvolte si správne vyhľadávacie výrazy. ☐ Vyhodnoďte relevantnosť vybraného živočíšneho druhu, jeho biológiu, vhodnosť na splnenie experimentálnych cieľov s ohľadom na čo najnižšiu mieru utrpenia a jeho potreby pre zabezpečenie dobrých životných podmienok. ☐ Vyhodnoďte reprodukovateľnosť a možnosti translácie výsledkov experimentálneho projektu.
2. Právne aspekty	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Zvážte, ako je výskum ovplyvnený príslušnými právnymi predpismi na ochranu zvierat a inými aspektmi, ako sú napr. preprava zvierat, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci. ☐ Vyhľadajte relevantné predpisy a nariadenia (napr. predpisy EÚ pre hodnotenie experimentálnych projektov).
3. Etické otázky, hodnotenia ujmy/prínosu a ukazovatele humánneho ukončenia	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Vytvorte jednoduché zhrnutie. ☐ V spolupráci s etickými komisiami zvážte/zistite, či už boli vypracované vyhlásenia o tomto type výskumu. ☐ Aplikujte princípy 3R (nahradenie, zníženie, zdokonalenie) a 3S (dobrá veda, dobrý zmysel, dobrá citlivosť). ☐ Zvážte predbežnú registráciu a zverejnenie negatívnych výsledkov. ☐ Vykonajte posúdenie ujmy a prínosu a odôvodnite akékoľvek pravdepodobné utrpenie zvierat. ☐ Opište vzdelávacie ciele, ak sa zvieratá používajú na vzdelávacie účely alebo výcvik. ☐ Určite klasifikáciu krutosti projektu. ☐ Stanovte cieľ a určite ľahko merateľný ukazovateľ humánneho ukončenia postupu. ☐ Diskutujte o opodstatnení smrti zvierat ako ukazovateľa výskumného cieľa.
4. Experimentálny dizajn a štatistické vyhodnotenie	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Zvážte uskutočnenie pilotných štúdií, štatistickú silu a úroveň významnosti. ☐ Definujte experimentálnu skupinu a stanovte počet zvierat v experimentálnej skupine. ☐ Vyberte si metódy randomizácie, vyhnite sa zaujatosti pozorovateľa, a určite kritériá pre zaradenie alebo vylúčenie z postupu.

Téma	Odporúčanie
B) Dialóg medzi vedcami a užívateľským zariadením	
5. Ciele a časový harmonogram, financovanie a delba práce	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Zvolajte stretnutie zainteresovaných zamestnancov hneď, ako sú k dispozícii prvé plány projektu. ☐ Vytvorte približnú časovú os projektu vrátane uvedenia potreby pomoci pri príprave, starostlivosti o zvieratá, postupoch, a nakladania s odpadom a metódach dekontaminácie. ☐ Diskutujte a sumarizujete všetky očakávané a potenciálne náklady. ☐ Vytvorte podrobný plán pre delbu práce a finančné pokrytie všetkých fáz experimentu.
6. Hodnotenie užívateľského zariadenia	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Vykonajte fyzickú kontrolu užívateľského zariadenia a vyhodnoťte úroveň a/alebo potrebu úpravy priestorov a vybavenia. ☐ Diskutujte o personálnych potrebách v kritických fázach procesu.
7. Vzdelávanie a odborná príprava	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Posúďte spôsobilosť personálu a potrebu ďalšieho vzdelávania alebo odbornej prípravy pred začatím štúdie.
8. Zdravotné riziká, odpadové hospodárstvo a dekontaminácia	<ul style="list-style-type: none"> ☐ V spolupráci s užívateľským zariadením vykonajte posúdenie rizika pre zamestnancov a laboratórne zvieratá z hľadiska priameho alebo nepriameho vplyvu pri vykonávaní štúdie. ☐ Vyhodnoťte, prípadne vypracujte špecifické usmernenia pre všetky fázy štúdie. ☐ Premýšľajte o spôsoboch ukladania, dekontaminácie a likvidácie všetkých položiek použitých v štúdiu.
(C) Kontrola kvality jednotlivých častí štúdie	
9. Testované látky a postupy	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Zhromaždíte čo najviac informácií o testovaných látkach. ☐ Zvážte realizovateľnosť a platnosť (validitu) testovacích postupov a zručností potrebných na ich vykonanie.
10. Pokusné zvieratá	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Rozhodnite o potrebných vlastnostiach zvierat, ktoré sú nevyhnutné pre vykonanie štúdie a následné hlásenie. ☐ Vyhnite sa produkcii nadmerného počtu zvierat.
11. Karanténa a monitorovanie zdravotného stavu	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Diskutujte o predpokladanom zdravotnom stave zvierat, potrebe ich prepravy, karantény a izolácie, monitorovaní zdravotného stavu a možného vplyvu na personál.
12. Ustajnenie a starostlivosť o zvieratá	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Venujte pozornosť špecifickým inštinktom a potrebám zvierat v spolupráci s odborným personálom. Diskutujte o aklimatizačnej perióde, optimálnych podmienkach ustajnenia a priebehu experimentu, vplyve prostredia a jeho možných obmedzeníach v rámci experimentu (napr. deprivácia potravy, individuálne ustajnenie).
13. Experimentálne postupy	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Zvoľte šetrné postupy manipulácie so zvieratami pri odchyte, znehybnení, označovaní, vypustení späť do voľnej prírody alebo navrátenie do domácej starostlivosti. ☐ Zvoľte šetrné postupy na podávanie testovanej látky, odber vzoriek, sedáciu a anestéziu počas chirurgických zákrokov a iných postupoch.
14. Humánny spôsob usmrčovania, vypustenie, opätovné použitie alebo navrátenie do domácej starostlivosti	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Pred začatím štúdie si prečítajte príslušné právne predpisy a odporúčania. ☐ Definujte primárne a núdzové metódy humánneho usmrtenia. ☐ Vyhodnoťte, kto môže vykonávať tieto postupy.
15. Pitva	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Vytvorte systematický plán pre všetky fázy pitvy vrátane miesta, identifikácie zvierat a vzoriek.

Odkazy

- Smith AJ, Clutton RE, Liley E, Hansen KEA & Brattelid T (2018) PREPARE Guidelines for Planning Animal Research and Testing. *Laboratory Animals*, 52(2):135-141. <https://doi.org/10.1177/0023677217724823>
- Percie du Sert N, Hurst V, Ahluwalia A, Alam S, Avey MT, Baker M et al. (2020) The ARRIVE guidelines 2.0: Updated guidelines for reporting animal research. *PLoS Biol* 18(7): e3000410. <https://doi.org/10.1371/journal.pbio.3000410>

Dalšie informácie

<https://norecopa.no/PREPARE> | post@norecopa.no

@norecopa | SK verziu pripravili : H.Kandarova a M.Mach